

2 सीमाक्षेत्रेषु २० स्थानेषु पवनचक्रपरियोजनां स्थापनां कर्तुं गच्छति सेना - मुख्यमंत्री सुखकुः

3 सीबीएसई-सम्बद्धेषु सर्वकारीयविद्यालयेषु शिक्षकानां नियुक्तिः निश्चिता भविष्यति

4 भारतस्य परिचर्याक्षेत्रे अर्थव्यवस्था नूतने युगे प्रवेशं कृतवती : विज्ञान एवं प्रौद्योगिकी मंत्री डॉ.जितेन्द्रसिंहः

नवदेहल्यां सञ्जातायाः भयावह-घटनायाः षड्यन्त्र-कर्तारः नैव क्षमिष्यन्ते - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अवदत् यत् नवदिल्ल्यां सञ्जातायाः भयावह घटनायाः षड्यन्त्र-कर्तारः नैव क्षमिष्यन्ते। भूतानस्य थिम्पू-नगरे एकं कार्यक्रमं सम्बोधयन्, श्रीमोदी अवदत् यत् सः गतदिने सञ्जातायाः घटनायाः अनुसन्धाने संलग्न अधिकरणैः सह सम्पर्के अस्ति। सः आश्वासितवान् यत् अन्वेषणबलानि अस्य षड्यन्त्रस्य अवश्यमेव मूलाधारं निगृहीष्यन्ति। प्रधानमन्त्री प्रावोचत् यत् अद्यतन-दिवसः भूतानाय हिमालयीय राष्ट्रस्य राजपरिवाराय तथा विश्व-शान्ताय विश्वासं कुर्वद्भ्यः सर्वेभ्यः जनेभ्यः अति-महत्त्वपूर्णः वर्तते। तेनोदीरितं यत् शताब्दिभ्यः भारत-भूतानयोः मध्ये सम्बन्धाः अतीव गभीराः, सौहार्दपूर्णः, तथा सांस्कृतिकाः च आसन्, अतः एतस्मिन् महत्त्वपूर्णवसरे भागग्रहणम् भारतस्य कृते तस्य कृते चापि एका प्रतिबद्धता आसीत्।

केन्द्रीय-गृहमन्त्री अमित-शाहः नवदेहल्यां स्वकीयावासे उच्चस्तरीय सुरक्षासमीक्षोपवेशनस्य आध्यक्षम् अकरोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-गृहमन्त्री अमित शाहः नवदिल्ल्यां स्वकीयावासे उच्चस्तरीय-सुरक्षासमीक्षोपवेशनस्य आध्यक्षम् अकरोत्। उपवेशनेऽस्मिन् तावत् गतदिने दिल्लीस्थस्य लालकिलायाः समीपे वाहन-विस्फोटन समुद्रतायाः स्थितेः आकलनं सञ्जातम्। एतस्मिन् प्रकरणे अष्टजनाः मृत्युमुपगताः सहैव अन्ये केचन व्रणिताः अभवन्। जम्मू-कश्मीरस्य आरक्षक-महानिदेशकः अस्मिन् उपवेशने प्रातिभासिक-माध्यमेन सम्मिलितः। गृह मन्त्रालयेन घटनायाः अनुसन्धानम् राष्ट्रीय अनुसन्धानाधिकरणाय प्रदत्तम्। विस्फोटस्य कारणानि तथा परिस्थिति अवज्ञातुं जनतायाः सुरक्षां सुनिश्चयितुं च अधिकारिणः कठोर पर्यवेक्षणं कुर्वन्तः सन्ति। दिल्ली-आरक्षकेण अवैध गतिविधि-निवारण अधिनियमान्तर्गतं विस्फोटक अधिनियमान्तर्गतं, सहैव भारतीय-न्याय-संहितायाः विभिन्न-अनुच्छेदान्तर्गतञ्च प्रकरणमिदं पञ्जीकृतम्। दिल्ली-मेट्रो रेल कॉर्पोरेशनेन इत्यनेन प्रोक्तम् यत् सुरक्षा-कारणात् लालकिला-मेट्रो-स्थानकम् पिहितं भविष्यति।

दिल्ली-कारविस्फोटस्य उत्तरदायिनः न्यायालयस्य समक्ष स्थापयिष्यन्ते, तेषां कृते दण्डः निश्चप्रचम् भविष्यति- रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः

हिमसंस्कृतवार्ताः - दिल्ली-कारविस्फोटस्य उत्तरदायिनः न्यायालयस्य समक्ष स्थापयिष्यन्ते, तेषां कृते दण्डः निश्चप्रचम् भविष्यति इति रक्षामन्त्री राजनाथ सिंहः देशाय प्रतिज्ञापितवान्। नवदेहल्यां दिल्ली-

रक्षण-संवादं सम्बोधयन् श्रीसिंहः सूचितवान् यत् प्रमुखानि अन्वेषण-संस्थानानि घटनायाः विषये द्रुतं सम्यक् च अन्वेषणं कुर्वन्ति। दिल्लीरक्षासंवादविषये वदन् मन्त्री अवदत् यत् एषः संवादः रक्षासुरक्षायाः बहुविधसमस्यानां विषये पूर्णविचारविमर्शस्य रणनीतिकसंलग्नतायाः च प्रमुखमञ्चरूपेण उदभवत्। सः अवदत् यत् संवादोऽयं नूतनदृष्टि, विश्लेषणात्मिकां अन्तर्दृष्टिं च एकत्र आनयति, येन परिवर्तमाने वैश्विकपरिवेशे समकालीनप्रवृत्तीनां विचाराणां च परीक्षणं कर्तुं शक्यते।

बिहारराज्ये विधानसभा निर्वाचनस्य द्वितीयान्तिम चरणाय सप्तषष्टि-प्रतिशतं मतदानम् समभवत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - बिहारराज्ये विधानसभानिर्वाचनस्य द्वितीयान्तिम चरणाय सप्तषष्टि-प्रतिशतं मतदानम्

अभवत्। अस्मिन् चरणे विंशतिः जनपदेषु द्वाविंशत्यधिकैकशतं आसनेषु मतदानं अभवत्। सप्तलक्षोत्तर-त्रिकोट्यधिकाः मतदातारः द्व्यधिक त्रयोदशशतं प्रत्याशिनां निर्वाचनभाग्यं निर्णेष्यन्ति। तेषु षट्त्रिंशत्यधिकैकशतं महिला-प्रत्याशिनः सन्ति। मतदानं प्रातः सप्तवादनात् आरभ्य सायं षड्वादने समाप्तम्। सप्त-आसनेषु सुरक्षाकारणात् सायं पञ्चवादनपर्यन्तं मतदानं समजायत। निर्वाचनायोगेन निर्वाचनस्य विस्तृतप्रबन्धाः कृताः।

सुभाषितम्

नास्ति कामसमो व्याधिः,
नास्ति मोहसमो रिपुः।
नास्ति क्रोधसमो वह्निः,
नास्ति ज्ञानात् परं सुखम्॥

अर्थात्- कामना के समान कोई रोग नहीं है, मोह के समान कोई शत्रु नहीं है, क्रोध के समान कोई अग्नि नहीं है और ज्ञान से बड़ा कोई सुख नहीं है।

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमसंस्कृतवार्तापत्रस्य एकवर्षस्य सदस्यता

१०० ₹

One year subscription to the daily Sanskrit newspaper is Only 100 Rupees
To subscribe, text us a message saying hello on the number below.

7876636263

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धीनां कृते, राजनैतिक-सांस्कृतिकविचारपत्राञ्च कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम्, प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य समुखे
कस्बा कोटला जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यावहारसङ्केतः-१७७१११

सङ्केतः- प्रबन्धनिदेशिका- शिवानी शर्मा हिमसंस्कृतम्

देहल्याः वायु-गुणवत्ता गम्भीर-श्रेण्याम् समापिता

हिमसंस्कृतवार्ताः - देहल्याः समीपवर्ति-क्षेत्रेषु वायु-गुणवत्ता गम्भीर-श्रेण्याम् अवलोक्य केन्द्रसर्वकारेण 'स्तरीकृत-प्रतिक्रिया-कार्ययोजना' ग्रैप इत्यस्य तृतीयचरणस्यान्तर्गतं कठोरं प्रदूषण-निवारणाम्काः कठोर-प्रतिबन्धाः प्रवर्तिताः। वायु-गुणवत्ता-प्रबन्धन आयोगेन सूचितं यत् दिल्लीयाः वायु-गुणवत्ता-सूचकाङ्कः द्विषष्ट्यधिक-त्रिशतं इत्यतः समेध्य चतुर्थतः यावत् वर्धितः, यः गम्भीर' वर्गे अन्तर्भवति। परिणामतः पञ्चम-कक्षा-पर्यन्तं विद्यालययानाम् अध्यापनं निरस्तीकृत्य कक्ष्याः ऑनलाइन-रूपेण परिवर्तिताः।

सीमाक्षेत्रेषु २० स्थानेषु पवनचक्रपरियोजनानां स्थापनां कर्तुं गच्छति सेना - मुख्यमंत्री सुखुः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमंत्री सुखुः भारतीयसेनायाः केन्द्रीयकमाण्डस्य वरिष्ठाधिकारिभिः सह मिलित्वा हिमाचलप्रदेशे सेनाद्वारा कार्यान्विताणां विविधानां परियोजनानां समीक्षां कृतवान्। मुख्यमंत्री सेनापरियोजनानां कार्यान्वयने राज्यसर्वकारस्य पूर्णसहकार्यस्य आश्वासनं दत्तवान्। सत्रे सूचितं यत् सेना सीमाक्षेत्रेषु २० स्थानेषु पवनचक्रपरियोजनानां स्थापनायाः विषये विचारं कुर्वती अस्ति, येषां कृते विस्तृतानि परियोजनाप्रतिवेदनानि निर्मिताणि सन्ति। एतासु परियोजनासु प्रतिवर्षं ६८,००० तः ८०,००० किलोवाट ऊर्जायाः उत्पादनं भविष्यति,

यत् १२० तः १६० गृहाणां विद्युत्करणाय पर्याप्तम् अस्ति। मुख्यमंत्री सन्तुष्टिं प्रकटितवान् यत् राज्यसर्वकारेण भारतीयसेनायाश्च संयुक्तरूपेण आरब्धा सीमापर्यटनपरिकल्पना उत्साहवर्धकं परिणामं ददाति। सीमाक्षेत्रेषु पर्यटकानाम् आगमनस्य महती वृद्धिः अभवत्। पर्यटकानां संख्या सार्धत्रिगुणा वर्धिता, २०२४ तमे वर्षे प्रायः २१,००० तः २०२५ तमे वर्षे ७०,००० तः अधिका अभवत्। मुख्यमंत्री अधिकारिभ्यः निर्देशं दत्तवान् यत् सीमाक्षेत्रेषु आगच्छन्तः पर्यटकाः तेषां समग्र-अनुभवं वर्धयितुं उत्तमसुविधाः सुनिश्चितं कुर्वन्तु। सः सूचितवान् यत् राज्यसर्वकारेण शिपकी ला माध्यमेन व्यापारक्रियाकलापानाम् पुनः आरम्भस्य विषये केन्द्रसर्वकाराय पत्रं लिखित्वा सकारात्मकसंकेताः प्राप्ताः। राज्यसर्वकारस्य निरन्तरप्रयत्नानां कारणात् भारतं चीनं च लिपुलेखदर्रा, शिपकी लादर्रा, नाथु लादर्रा इत्यत्र च सीमाव्यापारं पुनः उद्घाटयितुं सहमतौ स्तः सः रङ्गरीके प्रस्तावितस्य विमानस्थानकस्य प्रगतेः समीक्षां कृत्वा सेना-अधिकारिभ्यः परियोजनायाः कार्यं शीघ्रं कर्तुम् आग्रहं कृतवान्। एतेन क्षेत्रे पर्यटनं, संपर्कं च महत्त्वपूर्णतया वर्धयिष्यति इति सः अवदत्।

राज्यपालेन कृतम् अन्ताराष्ट्रीयलवीमेलापकस्य उद्घाटनम्, लोककलाकारैः प्रेक्षकाः मोहिताः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। राज्यपालः शिवप्रतापशुक्लः शिमलामण्डलस्य रामपुरबुशहरनगरे चतुर्दिवसीयस्य अन्ताराष्ट्रीयलवीमेलापकस्य उद्घाटनं कृतवान्। अस्मिन् अवसरे वदन् राज्यपालः अवदत् यत् लवीमेला सांस्कृतिकं व्यावसायिकं च महत्त्वं धारयति, राज्यस्य गौरवपूर्णपरम्पराणां जीवन्तं प्रतीकं च अस्ति। सः अवदत् यत् एषः ऐतिहासिकः कार्यक्रमः न केवलं व्यापारस्य उत्सवः अपितु समृद्धा परम्परा अपि अस्ति। पूर्वमुख्यमन्त्रिणः स्वर्गीयवीरभद्रसिंहस्य योगदानं स्मरणं कुर्वन् राज्यपालः अवदत् यत् तस्य नेतृत्वे एव मेला अन्ताराष्ट्रीयपदवीं प्राप्तवान्। सः अवदत् यत् लवीमेला मूलतः व्यापारीणां स्थानीयसमुदायस्य च परस्परं अवगमनद्वारा आयोजितम् आसीत्। अद्यत्वे जनस्य सामूहिकभावनायाः, एकतायाः च प्रतीकं जातम्। राज्यपालः आयोजकानाम् प्रशंसाम् अकरोत् यत् ते विभिन्नजनपदेभ्यः कलाकारानां प्रदर्शनीद्वारा हिमाचलस्य समृद्धां सांस्कृतिकविरासतां प्रदर्शितवन्तः। सः अवदत् यत् एतादृशः उत्सवाः पारम्परिककलायां, संगीतस्य, शिल्पस्य च प्रचारार्थं मञ्चं प्रददति, तस्मात् परिवारान् समुदायं च एकत्र

बध्नन्तः रीतयः परम्पराः मूल्यानि च जीवितानि भवन्ति। सः अवदत् यत् अस्माकं परम्पराः भविष्यस्य सन्ततीनां संयोजने महत्त्वपूर्णं भूमिकां निर्वहन्ति, लवी इत्यादयः उत्सवाः च एतत् विरासतां युनां सन्ततिं प्रति प्रसारयितुं सुनिश्चितं कुर्वन्ति। राज्ये मादकद्रव्यस्य दुरुपयोगस्य वर्धमानस्य संकटे चिन्ताम् प्रकटयन् शिवप्रतापशुक्लः अवदत् यत् मादकद्रव्यस्य दुरुपयोगस्य उन्मूलनार्थं एकीकृतप्रयत्नाः आवश्यकाः सन्ति। सः अवदत् यत् अवैधमादकद्रव्यव्यापारे सम्बद्धानां विरुद्धं पुलिस प्रभावी कार्यविधिं कुर्वन् अस्ति, परन्तु एतस्य सामाजिकदुष्टतायाः पूर्णतया उन्मूलनार्थं सशक्तसमुदायस्य सहभागिता अत्यावश्यकी अस्ति। सः अवदत् यत्, कुटुम्बानां नाशं कुर्वतां चित्तादिव्यसनशक्तीनां विरुद्धं अस्माभिः एकीभवितव्यम् इति। राज्यपालः पर्यावरणसंरक्षणस्य महत्त्वं अपि बलं दत्तवान् यत् यदि वयं पर्यावरणस्य रक्षणं कुर्मः तर्हि हिमाचलप्रदेशः एव सुरक्षितः समृद्धः च तिष्ठति इति। सः दिल्लीनगरे अद्यतनविस्फोटस्य विषये दुःखं प्रकटितवान्, आहतानाम् शीघ्रं स्वस्थतां च कामनाम् अकरोत्। राज्यपालः शुक्लः लवीमेलायाम् पारम्परिकभावनां निर्वहयितुम्, नूतनानि आकर्षणानि च योजयितुं जिलाप्रशासनस्य आयोजकसमित्याः च प्रयत्नस्य प्रशंसाम् अकरोत्। सः अवदत् यत् स्थानीयशिल्पानां, ऊर्ण-उत्पादानाम्, शुष्क-फलानां च प्रदर्शनेन न केवलं हिमाचलस्य सांस्कृतिकसम्पत्त्याः प्रकाशनं भवति अपितु शिल्पिनां कृषकाणां च कृते स्व-उत्पादानाम् विपणनस्य बहुमूल्यं अवसरं प्राप्यते। राज्यपालः विभिन्नैः सर्वकारीयविभागैः संस्थाभिः च स्थापितानां प्रदर्शनीनां उद्घाटनं कृत्वा तेषां उपक्रमेषु कल्याणकारीयोजनासु च तीव्ररुचिं दर्शितवान्।

भारतेन संयुक्त-राष्ट्र-सुरक्षा-परिषदः सकाशात् आतङ्कवादे सहायतां कुर्वतः जनान् प्रति असहिष्णुतायाः नीतिम् अवलम्बयेदिति अभ्यर्थितम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- भारतेन संयुक्त-राष्ट्र-सुरक्षा-परिषदः आतङ्कवादे उपयुक्तानाम् अवैध शस्त्राणां सञ्चारस्य वित्तपोषणस्य च सहायतां कुर्वद्भ्यः जनेभ्यः असहिष्णुतायाः नीतिम् अवलम्बयेदिति अभ्यर्थितम्। संयुक्त राष्ट्रे लघु-शस्त्राणां विषये एकस्मिन् परिचर्चा-सत्रे सम्बोधयन्, भारतस्य स्थायी-प्रतिनिधिः राजदूतः पर्वतनेनी-हरीशः अवदत् यत् देशः दशकेभ्यः अतिशीघ्रः आतङ्कवादेन सह सङ्घर्षं कुर्वन् अस्ति।

श्रीमाता वैष्णोदेवी-तीर्थयात्रायाः आधार-शिविरे कटरायां समीप-प्रदेशेषु च सुरक्षा-संवर्धनं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- देहल्यां सम्प्रति सञ्जातेन विस्फोट-कारणेन रियासी-जनपद-प्रशासनेन आरक्षकैः सह श्रीमाता वैष्णोदेवी-तीर्थयात्रायाः आधार-शिविरे कटरायां समीप-प्रदेशेषु च सुरक्षा-संवर्धनं कृतम्। राज्येन हाई अलर्ट स्थाप्यते, प्रमुखस्थानेषु सुरक्षाकर्मिणां नियोजनं च वर्धितम्। सर्वेषु प्रवेश-निर्गम-बिन्दुषु विशेष-सुरक्षा-केन्द्राणि स्थापितानि, यत्र वाहनानां सूक्ष्म-अन्वेषणं क्रियते। प्रशासनं जनान् तीर्थयात्रिणश्च प्रति सुरक्षा-संस्थाभिः सह सहयोगं कर्तुम्, वैध-परिचय-पत्राणि धारयितुम्, संशयास्पद गतिविधीनां शीघ्रं सूचना दातुं च आग्रहं कृतवान्।

तमिलनाडु-राज्ये सुरक्षाव्यवस्था दृढीकृता

सम्पूर्णं तमिलनाडु-राज्ये सुरक्षाव्यवस्था दृढीकृता अस्ति। अन्ताराष्ट्रीय-विमानयानयात्रिणः चेन्नई-अन्ताराष्ट्रीय-विमानस्थानके सार्धत्रयहोराभ्यः पूर्वमेव, राष्ट्रीय-विमानयानयात्रिणः सार्धहोराभ्यः पूर्वमेव आगच्छेयुः इति निर्देशः दत्तः अस्ति। विमानस्थानके परितः पञ्चस्तरीया सुरक्षाव्यवस्था स्थापिता अस्ति, तथा च सुरक्षा-कर्मचारिभिः वाहनानि अन्वीक्ष्यन्ते। कार्गो टर्मिनल इत्यत्र, अन्येषु विमानस्थानकेषु, रेलस्थानकेषु, मन्दिरेषु च अतिरिक्त-सुरक्षाव्यवस्था कृता अस्ति। सम्पूर्णं राज्ये वाहन-अन्वीक्षणं तीव्रीकृतम् अस्ति।

Delhi Blast- दिल्लीबमविस्फोटस्य अनन्तरं हिमाचलप्रदेशे सुरक्षा सुदृढा विभिन्नेषु स्थानेषु क्रियते वाहनानां निरीक्षणम्

हिमसंस्कृतवार्ता:-

शिमला।

राजधानीदिल्लीनगरस्य रक्तदुर्गमेट्रोस्थानकस्य समीपे कारबमविस्फोटस्य अनन्तरं दिल्ली- एनसीआर, हिमाचलप्रदेशः, उत्तरप्रदेशः, हरियाणा, मुम्बई, उत्तराखण्डः इत्यादिषु अनेकेषु राज्येषु उच्चसचेतना कृता। देशे सर्वत्र रेलस्थानकानाम्, बसस्थानकानाम्, विमानस्थानकानाम्, धार्मिकस्थलानां च गहननिरीक्षणस्य निर्देशाः निर्गताः सन्ति। सीमासंवेदनशीलजनपदेषु विशेषसतर्कता स्थापनीया। गुप्तचर-एककाः क्षेत्रकर्मचारिणः च सचेष्टिताः, शङ्कितानां वाहनानां, परित्यक्तवस्तुनि, असामान्यक्रियाकलापाः च निरीक्षितुं कथिताः सन्ति। हिमाचलप्रदेशे अपि सतर्कता वर्धिता। शिमलानगरस्य प्रवेशस्थाने शोधीस्थाने, राज्ये अन्येषु स्थानेषु च वाहनानां निरीक्षणं क्रियते। हिमाचलपुलिसः नागरिकानां कृते परामर्शपत्रं प्रसारितवान्। राज्यपुलिसः सर्वेषु जनपदेषु विशेषतः सीमासु संवेदनशीलक्षेत्रेषु निरीक्षणसुरक्षायवस्थां सुदृढां कृतवती अस्ति।

पुलिसपरामर्शस्य अनुसारं दिल्लीनगरस्य रक्तदुर्गमेट्रोस्थानकस्य समीपे कारबमविस्फोटस्य आलोके फरीदाबादतः शङ्कितानां विस्फोटकसामग्रीणां बहूनां परिमाणस्य च आलोके राज्यस्य सर्वेषां नागरिकानां सतर्कता सावधानता च भवितुं आग्रहः क्रियते। पुलिस कथयति यत् आतङ्कस्य आवश्यकता नास्ति, परन्तु केवलं जनसहकार्यं शान्तिं सुरक्षां च स्थापयितुं शक्नोति। सर्वेषां सुरक्षायै सतर्कता, समये सूचना च महत्त्वपूर्णा अस्ति।

एतेषां परामर्शानाम् अनुसरणं कर्तुं अनुरोधः कृतः

पुलिसेन सर्वेभ्यः नागरिकेभ्यः एतेषां परामर्शानाम् अनुसरणं कर्तुम् आग्रहः कृतः।

1. यदि भवन्तः कस्यचित् स्वामिनः किमपि शङ्कितं वस्तु, पुटं, वाहनं वा पश्यति तर्हि तत्क्षणमेव समीपस्थ पुलिस-स्थानकं प्रति सूचनां ददातु अथवा 112 इति दूरवाण्याः क्रमाङ्के सम्पर्कं कुर्वन्तु।
2. सामाजिकमाध्यमेषु अथवा सन्देशप्रसारणमञ्चेषु मिथ्याभ्रान्तिः अथवा असत्यापितसूचनाः न प्रसारयन्तु।
3. जनसङ्ख्यायुक्तेषु वा संवेदनशीलक्षेत्रेषु सतर्काः भवन्तु तथा च पुलिसैः क्रियमाणेषु सुरक्षापरीक्षणेषु पूर्णतया सहकार्यं कुर्वन्तु।
4. सामुदायिक सतर्कतां प्रवर्धयन्तु। स्वक्षेत्रे यत्किमपि अज्ञातं शङ्कितं वा कार्यं भवति तत् स्थानीयपुलिसं प्रति सूचयन्तु।

शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः अधिकारिभिः सह गोष्ठीं कृत्वा शिक्षकयुक्तिकरणसहितविषयेषु चर्चितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:-

शिमला। शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरेण मंगलवासरे शिमला सचिवालये शिक्षाविभागस्य वरिष्ठाधिकारिभिः सह महत्त्वपूर्णा

समीक्षासभा कृता। शिक्षक- युक्तिकरणस्य अतिरिक्तम् अनेकाः महत्त्वपूर्णाः कार्यसूचनाः चर्चा कृतवन्तः। विद्यालयेषु प्रवक्तृभिः षष्ठीतः द्वादशीपर्यन्तं कक्षायाः अध्यापनविषये अपि अद्यतनं याचितम्। विभागेन एकादशी द्वादशी च कक्षायाः विज्ञानशिक्षकाणां युक्तिकरणस्य विषये अपि चर्चा कृता। शिक्षामन्त्री सीबीएसई विद्यालयानां विषये अपि अद्यतनं याचितवान्। अत्र ४०० विद्यालयाः एतादृशाः सन्ति यत्र छात्रसंख्याः २० तः न्यूनाः सन्ति। अस्याः आपदः कारणात् १४०० विद्यालयानां प्रायः १२१ कोटिरूप्यकाणां हानिः अभवत्।

सीबीएसई-सम्बद्धेषु सर्वकारीयविद्यालयेषु शिक्षकानां नियुक्तिः निश्चिता भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः। हिमाचले सीबीएसई-सम्बद्धेषु सर्वकारीयविद्यालयेषु शिक्षकानां नियुक्तिः निश्चिता भविष्यति। एतेषु विद्यालयेषु नियुक्तानां शिक्षकानां पदानि स्थानान्तरणयुक्तानि न भविष्यन्ति। एतत् साधयितुं सर्वेभ्यः शिक्षकेभ्यः एतेषु विद्यालयेषु पदस्थापनार्थं परीक्षां दातुं अवसरः दीयते। ये

विद्यालयाः विकल्पान् न प्राप्नुवन्ति तेषां कृते प्रत्यक्षनियुक्तिः अपि प्रस्ताविता भवितुम् अर्हति। अनेन पृथक् संवर्गस्य निर्माणं भविष्यति। सीबीएसई विद्यालयेषु शिक्षकाणां कृते उत्तमपरिणामानां कृते प्रोत्साहनं प्रदातुं अपि विचारः प्रचलति। योग, संगीत, क्रीडा इत्यादीनां अतिरिक्तं विद्यालयप्रशासकः एतेषु

वंशिपुरकालितलायां विश्वकल्याणयज्ञः सुसम्पन्नः

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. निशिकान्तपाण्डेयः, वंशिपुरः, पश्चिमबङ्गः।

बङ्गप्रदेशस्य वंशिपुरकालितलायां विश्वकल्याणयज्ञः सुसम्पन्नः। अस्मिन् अवसरे श्रीसीतारामवैदिकादर्शसंस्कृतमहाविद्यालयस्य तथा सिद्धेश्वरी-गुरुकुलस्य च संयुक्ततत्त्वाधानेन विश्वकल्याणयज्ञोऽयं सम्पन्नभवत्। प्रायः दशवर्षं यावत् इयं यज्ञपरम्परा प्रचलन्ती वर्तते। तत्र विशिष्टमस्ति सिद्धेश्वरीकालीमातृमन्दिरं, सिद्धेश्वरीशिवमन्दिरं च। तत्रत्यैः ब्राह्मणैः अरणिघर्षणेन गार्हपत्याग्निः, आहवनीयाग्निः, दक्षिणाग्निः, सव्याग्निः, आवसथ्याग्निश्च प्रज्वालितः। श्रीसीताराम- वैदिक- आदर्श- संस्कृत- महाविद्यालयस्य प्राचार्यैः मान्यैः डॉ. सोमेशकुमारमिश्रमहाभागैः पुरोडाशप्रदानेन पूर्णाहुतिप्रदानेन च यज्ञस्यास्य निर्विघ्नसमाप्तिः विहिता। तत्र उपस्थिताः आसन् श्रीसीताराम- वैदिक- आदर्श- संस्कृत- महाविद्यालयस्य उपप्राचार्याः डॉ. राजेश्वरद्विवेदिमहाभागाः, बौद्धदर्शनविभागस्य विभागाध्यक्षाः डॉ. शान्तनुचक्रवर्तीमहोदयाः। अस्य नगरस्य ग्रामीणाः एकीभूय प्रसादपरिवेशनार्थं कार्यं कृतवन्तः। अस्य अनुष्ठानस्यान्तिमे सन्धिपूजाख्यस्य ग्रन्थस्य उद्घाटनमपि जातम्। कार्यक्रमेऽस्मिन् सप्तसहस्राधिकाः जनाः आगतवन्तः।

विद्यालयेषु पृथक् पदं भविष्यति। एषः सम्पूर्णः प्रस्तावः दिसम्बरमासे मन्त्रिमण्डले प्रस्तुतः भवति। प्रथमचरणस्य राज्यसर्वकारः १०० विद्यालयान् सीबीएसई-रूपेण परिवर्तयति। एतेषां विद्यालयानां कृते पृथक् संवर्गस्य निर्माणं कर्तुं शिक्षाविभागः प्रयतते। एतेषु विद्यालयेषु शिक्षकाणां कृते नियतनियुक्तिः प्रदातुं कार्यं प्रचलति। यदि विकल्पस्वीकृत्य केषुचित् विद्यालयेषु शिक्षकपदानि रिक्तानि तिष्ठन्ति तर्हि प्रत्यक्षनियुक्तिविषये अपि विचारः कर्तुं शक्यते। एषा व्यवस्था पाङ्गी अथवा तीसा इत्यादिषु दूरस्थेषु क्षेत्रेषु शिक्षकान् प्रेषयितुं समर्था भविष्यति। एतेषां विद्यालयानां कृते शिक्षकचयनार्थं लिखितपरीक्षायाः साक्षात्कारस्य च आवश्यकता भविष्यति। अस्मिन् एव आवेदनपत्रे शिक्षकेभ्यः अपि प्राधान्यानि प्राप्तानि भविष्यन्ति। शिक्षाविभागः नवोदयविद्यालयस्य अथवा केन्द्रीयविद्यालयस्य सदृशं व्यवस्थां कार्यान्वितुं विचारयति। यदि कस्यचित् शिक्षकस्य कक्षायाः विषयस्य वा परिणामः दुर्बलः भवति तर्हि सेवानियमानुसारं कार्यप्रक्रिया भविष्यति। परन्तु अन्यः लाभः अस्ति यत् सीबीएसई विद्यालयेभ्यः अपि उत्तमप्रदर्शनार्थं प्रोत्साहनं प्रदत्तं भवति। एतेषां प्रोत्साहनानाम् रूपं मन्त्रिमण्डले प्रस्तुत्यमानेन निर्धारितं भविष्यति। शिक्षासचिवः राकेशकन्वरः अवदत् यत् प्रथमचरणस्य १०० विद्यालयान् सीबीएसई-रूपेण परिवर्तयितुं प्रक्रिया प्रचलति, आर्थाधिकानां विद्यालयानां कृते द्वौ चरणौ सम्पन्नौ। शिक्षाविभागः एतेषां विद्यालयानां कृते पृथक् व्यवस्थां इच्छति, राज्यसर्वकारस्तरस्य च चर्चा प्रचलति।

जयजलाराम आयुर्वेदिकमहाविद्यालये "आयुर्वेदिकशिक्षायाः नूतनारम्भः – 'आयुःप्रवेशिका' कार्यक्रमस्य सफलं आयोजनम्"

हिमसंस्कृतवार्ता:। प्रेरणा चैरिटेबल् ट्रस्ट-संवर्धिते जयजलाराम आयुर्वेदिकमहाविद्यालये शिवपुरी-गोधरा इत्यस्मिन् नवशैक्षणिकवर्षस्य २०२५-२६ तमेऽवसरे प्रथमवर्षीय-BAMS-विद्यार्थिनां निमित्तं "आयुःप्रवेशिका – Transitional Curriculum" इत्यस्य भव्यः कार्यक्रमः आयोजितः आसीत्। कार्यक्रमस्य आरम्भः दीपप्रज्वलनं

तथा धन्वन्तरिपूजन-स्तुत्या अभवत्। नूतनविद्यार्थिनां हार्दिकं स्वागतं कृतम्। प्रधानाचार्यः डॉ. सीबा प्रसाद शर्मा स्वागतोद्बोधने अवदत् — "आयुर्वेदः केवलं औषधिमात्रं नास्ति, अपि तु जीवनस्य एकः मार्गः अस्ति।" वैद्य-सुपरिण्टेण्डण्ट् डॉ. कोमल जानी अपि नूतनविद्यार्थिभ्यः आयुर्वेदिकशिक्षायाः आधुनिकदृष्टिं प्रस्तुतवती। कार्यक्रमे प्रधानातिथयौ डॉ. विजय पटेल (अध्यक्षः, प्रेरणा चैरिटेबल ट्रस्ट्) तथा श्रीमान् पी. एम्. पटेल (ट्रस्टी, प्रेरणा चैरिटेबल ट्रस्ट्) उपस्थितौ आस्ताम्। ताभ्याम् संस्थायाः शैक्षणिकप्रतिबद्धता प्रशस्य, विद्यार्थिभ्यः उपदेशः दत्तः यत् — "आयुर्वेदस्य परम्परागतम् ज्ञानं आधुनिकविज्ञानसहितं संयोजयितुं प्रयत्नः करणीयः।" आभारविधिः डॉ. रुक्मणी पटेल द्वारा कृता आसीत्, कार्यक्रमस्य संचालनं डॉ. अञ्जलि शर्मा तथा डॉ. चिराग पुरोहितः सुशोभनरूपेण निर्वहताम्। संपूर्णस्य आयोजनस्य सफलतायां समस्तशिक्षक-कर्मचारी-विद्यार्थिनः सक्रियं योगदानम् अददुः।

हिमसंस्कृतवार्ता: , ईदरधीरजः, हैदराबादः

वार्ता-संवादः

नन्दिनी- नमो वः। अद्यतने वार्ता-कार्यक्रमे स्वागतं करोमि। नमस्ते काव्ये।

काव्या- नमस्ते नन्दिनि। अद्य एका रोचकी वार्ता मया पठितवती अस्मि। किं वयं स्वकीयं धनं कृत्रिम-बुद्धौ विश्वासितुं शक्नुमः? कुशलतरं सुरक्षिततरं च वित्तीय-तन्त्रज्ञानं स्थापयितुम् एकः महान् प्रयत्नः कृतः।

नन्दिनी- सत्यम्, यन्त्रेषु धनस्य विश्वासः तु महती चिन्तायाः विषयः। किन्तु मया अपरा अद्भुता वार्ता पठिता। एकं नूतनं अन्तरिक्ष-तन्त्रज्ञानं आविष्कृतं, येन इन्धनं विना नक्षत्रान्तर-यात्रा सम्भवा भविष्यति।

काव्या- आम्, इन्धनं विना यात्रा इति तु क्रान्तिकारी विचारः। अन्तरिक्षस्य विषये एव मया अपरा वार्ता पठिता। प्रथमतया चीनदेशः नासा-संस्थां सूचितवान् अस्ति यत् 'वयं सङ्घट्टयितुं गच्छन्तः स्मः' इति।

नन्दिनी- अहो, एतत् तु गम्भीरं वृत्तम्। एतादृशी सूचना किमर्थं दत्ता, तस्य अर्थः कः इति ज्ञातुम् अहम् उत्सुका अस्मि। परं चन्द्रस्य विषये अपि एकं वृत्तं मया दृष्टम्। युग्म-क्षुद्रग्रहौ चन्द्रेण सह सङ्घट्टितवन्तौ, येन पृथिव्याः दृष्टः एकः प्रकाश-विस्फोटः जातः।

काव्या- पृथिव्याः दृष्टः प्रकाश-विस्फोटः! एषः तु दुर्लभः खगोलीय-प्रसङ्गः। सत्यम्, अद्यतनी विज्ञान-वार्ता अतीव रोचकी अभूत्। धन्यवादः नन्दिनि। पुनः मिलावः।

नन्दिनी- मम सौभाग्यं काव्ये। दर्शकेभ्यः अपि धन्यवादः। अग्रिम-अङ्के पुनः मिलिष्यामः। शुभमस्तु।

राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू

नवम्बरमासस्य १८ दिनाङ्के

राष्ट्रियजलपुरस्कारं प्रदास्यति

राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू नवम्बरमासस्य १८ दिनाङ्के नवदिल्लीनगरे षष्ठं राष्ट्रियजलपुरस्कारं प्रदास्यति। विजेतृनां घोषणां कुर्वन् जलशक्तिमन्त्री सी.आर.पाटिलः पत्रकारैः सह उक्तवान् यत् पुरस्काराः दशवर्गेषु प्रदत्ताः भविष्यन्ति। पाटिलमहोदयः अवदत् यत् सर्वोत्तमराज्यवर्गे प्रथमपुरस्कारः महाराष्ट्राय, द्वितीयं गुजराताय, तृतीयं च हरियाणाप्रदेशाय प्रदत्तः भविष्यति। सः अपि अवदत् यत् जलक्षेत्रे उत्कृष्टतायाः कृते सर्वोत्तमजनपदः, सर्वश्रेष्ठग्रामपञ्चायतः, सर्वोत्तमनगरीयस्थानीय-निकायः, सर्वोत्तमविद्यालयः, सर्वोत्तम-महाविद्यालयः, सर्वोत्तमः उद्योगः, सर्वोत्तमजलप्रयोक्तृसङ्घः, सर्वोत्तमनागरिक-समाजः, श्रेष्ठव्यक्तिः च इति पुरस्काराः प्रदत्ताः भविष्यन्ति।

भारतस्य परिचर्याक्षेत्रे अर्थव्यवस्था नूतने युगे प्रवेशं कृतवती : विज्ञान एवं प्रौद्योगिकी मंत्री डॉ.जितेन्द्रसिंहः

हिमसंस्कृतवार्ता:। विज्ञान-प्रौद्योगिकीमन्त्री डॉ. जितेन्द्रसिंहः अवदत् यत् भारतस्य परिचर्या-अर्थव्यवस्था नूतनयुगे प्रविशति, यत् देशस्य वृद्धजनसंख्यायाः सम्मानार्थं

करुणा, नवीनता, प्रौद्योगिक्याः च चालिता अस्ति। सिंहमहोदयेन नवदिल्लीनगरे सीआईआई वृद्धजनपरिचर्या सम्मेलनस्य उद्घाटनसत्रं सम्बोधयन् एतत् वक्तव्यं दत्तम्। डॉ. सिंहः अवदत् यत् भारतं युवाराष्ट्रत्वेन गर्वितः अस्ति, परन्तु वर्धमानः वरिष्ठनागरिकाणां संख्या एकम् आव्हानं अवसरं च उपस्थापयति। सः अवदत् यत् वृद्धाः समाजस्य एकः सक्रियः ज्ञानी च वर्गः इति द्रष्टव्यः यस्य अनुभवः राष्ट्रनिर्माणे सार्थकं योगदानं दातुं शक्नोति। पेन्शन-कल्याण-विभागस्य अन्तर्गतं सर्वकारीय-परिस्काराणाम् उल्लेखं कुर्वन् डॉ. सिंहः अवदत् यत् जीवनप्रमाणपत्रस्य कृते मुख्य वास्तविकता तथा च सरलपेंशनव्यवस्थाः प्रणाली सदृशैः प्राद्योगिक्यैः वृद्धानां जीवनं सरलं जातम्।

न्यूनतममूल्येषु स्वास्थ्यसेवा सर्वकारस्य प्रमुखा प्राथमिकता अस्ति : उद्योगमन्त्री पीयूषगोयलः

वाणिज्य-उद्योगमन्त्री पीयूषगोयलः अवदत् यत् न्यूनतममूल्येषु स्वास्थ्यसेवा सर्वकारस्य प्रमुखा प्राथमिकता अस्ति। नवदिल्लीनगरे भारतीय-उद्योगसङ्घस्य (CII) 22 तमे वार्षिकस्वास्थ्यसेवाशिखरसम्मेलने वदन् गोयलमहोदयेन

उक्तं यत् स्वास्थ्यजीवनबीमायाः जीएसटी १८ प्रतिशतात् शून्यप्रतिशतपर्यन्तं न्यूनीकृत्य स्वास्थ्यसेवाक्षेत्रस्य लाभः अभवत्। सः उक्तवान् यत् शुल्कस्य न्यूनीकरणं, जीएसटी न्यूनीकरणं च नागरिकानां चिकित्साव्ययस्य न्यूनीकरणे साहाय्यं करोति। गोयलमहोदयेन उक्तं यत् भारते युवानः कुशलाः च कार्यबलाः सन्ति, विशेषतः भारतीयः परिचारिकाः विश्वव्यापीरूपेण सम्मानिताः, अन्विताः च सन्ति। भारतस्य, वर्धमानस्य चिकित्सापर्यटनक्षेत्रस्य च आवश्यकतानां पूर्तये न्यूनातिन्यूनम् एकलक्षाधिकाः परिचारिकाः प्रशिक्षितुं चिकित्सालयाः एकत्र कार्यं कर्तुं सः आग्रहं कृतवान्। केन्द्रीयमन्त्री उक्तवान् यत् 'भारते चिकित्सा' इति उपक्रमः तदा एव सफलः भविष्यति यदा आधुनिकचिकित्सा भारतस्य समृद्धा आयुर्वेदपरम्पराभिः समग्रस्वास्थ्येन च संयोजितः भविष्यति।

"वन्दे संस्कृतमातरम्"
"लौकिकन्यायकोशः"
"इक्षुदण्डन्यायः"

इक्षोः पर्वणि आम्लाग्रं रसः पूर्णः भवति। सज्जनैः कृता मैत्री अपि एवमेव क्रमशः वर्धते तस्यां च एकरसता भवति।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्

